

MEMÒRIA TÈCNICA JUSTIFICATIVA DE LA MODIFICACIÓ DEL TRAÇAT DEL CAMÍ DE CAVALLS AL SECTOR DE LES SALINES D'ADDAIA (TRAM 3)

EXP.: 2303-2026-000001

Assumpte: Memòria i informe tècnic de cara a l'aprovació inicial de la modificació del traçat del tram 3 del Camí de Cavalls al sector de les Salines d'Addaia, per motius de conservació ambiental

1. Objecte

El present informe tècnic s'elabora com a part integrant de la documentació de l'expedient de modificació de traçat del Camí de Cavalls i té per objecte constituir la memòria justificativa de la proposta, d'acord amb els documents exigibles en aquest tipus de procediments. L'informe té per objecte clarificar criteris tècnics, fonamenta la necessitat i conveniència de la modificació, recull els antecedents i les actuacions efectuades, amb la finalitat d'informar sobre la procedència de sotmetre-la a aprovació inicial i d'impulsar la tramitació corresponent.

2. Referències normatives

Llei 13/2000, de 21 de desembre, del Camí de Cavalls de Menorca; Pla Especial del Camí de Cavalls (BOIB núm. 76, de 29/05/2004); Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques; Llei 4/2022, de 28 de juny, de consells insulars; Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic i Llei de 16 de desembre de 1954, sobre expropiació forçosa.

3. Antecedents generals

El Parlament de les Illes Balears, en data 21 de desembre de 2000, va aprovar la *Llei 13/2000, del Camí de Cavalls de Menorca* (BOIB núm 157 ext. De 27/12/2000; BOE 17 de 19/01/01), l'objectiu de la qual era l'establiment, la determinació, la protecció, la utilització i la policia del Camí de Cavalls, entès com a vial o pas públic, lliure i gratuït, la titularitat del qual es va atribuir al Consell Insular de Menorca.

En sessió de 20 de maig de 2002, el Ple del Consell Insular de Menorca va aprovar definitivament la delimitació del Camí de Cavalls, aprovació que va dur implícita la declaració d'utilitat pública i la necessitat d'ocupació dels béns de titularitat privada als efectes previstos en la legislació d'expropiació forçosa, de conformitat amb el que preveu l'article 5.2 de la Llei 13/2000, de 21 de desembre, del Camí de Cavalls.

La Comissió Insular d'Urbanisme de Menorca, en sessió de 19.05.2003, va aprovar definitivament el *Pla Especial del Camí de Cavalls de l'Illa de Menorca*, la normativa del qual es va publicar al BOIB núm. 76 de 29/05/2004, Pla Especial formulat en compliment del que disposa la disposició final primera de la Llei esmentada.

En data 31 de gener de 2005, la Comissió de Govern del Consell Insular de Menorca va aprovar definitivament la relació de béns i drets afectats per la delimitació del Camí de Cavalls.

En data 22 de febrer de 2008, publicat al BOIB nº30 de 1 de març de 2008, el Consell de Govern de les Illes Balears, a proposta del conseller de Presidència, adoptà l'acord de declaració d'urgent ocupació dels béns afectats per l'expropiació del dret de pas del camí de Cavalls de l'illa de Menorca, als efectes que preveu l'article 52 de la Llei d'expropiació forçosa.

Amb posterioritat a l'acord d'urgent ocupació, el Camí de Cavalls s'incorporà l'any 2009 al programa Caminos Naturales del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, fet que va permetre executar, amb la col·laboració del Consell Insular de Menorca, les actuacions de rehabilitació i adequació necessàries per al seu ús públic. Aquestes obres, desenvolupades entre 2009 i 2011 per l'empresa pública TRAGSA, consolidaren el traçat i la seva senyalització, i l'any 2012 el Camí de Cavalls fou homologat com a ruta de Gran Recorregut (GR-223). Des de llavors, el Consell Insular de Menorca n'ha mantingut de manera continuada la gestió i el manteniment mitjançant brigades específiques de conservació, treballant per la seguretat, la funcionalitat i la compatibilitat del sender amb l'activitat agroramadera i la preservació dels valors naturals.

Actualment, transcorreguts vint-i-quatre anys des de l'aprovació definitiva de la delimitació del Camí de Cavalls, s'ha fet palesa la necessitat de modificar-ne determinats trams per adequar-los a la realitat actual del seu ús i entorn, garantir una millor conservació del medi físic i natural -hàbitats i espècies- per on discorre, compatibilitzar-ne el pas amb les activitats agroramaderes de les finques confrontants i, sobretot, garantir la seguretat dels usuaris. Per a realitzar aquestes modificacions es planteja un abordatge gradual, que permeti donar prioritat a aquelles situacions més urgents, tot mantenint la coherència unitària del traçat, i donant compliment a les tramitacions necessàries.

4. Consideracions generals vers les modificacions del traçat del Camí de Cavalls

Conforme al que disposa l'article 7 de la Llei 13/2000, un cop establert el traçat del Camí de Cavalls, aquest només es pot variar de manera excepcional i degudament motivada, sempre que se'n garanteixi el manteniment i la continuïtat. La formalització d'aquesta modificació ha de seguir, en tot cas, la tramitació prevista a l'article 5 de la mateixa Llei.

D'acord amb la potestat expropiatòria que l'article 4.a) de la Llei 13/2000 atribueix al Consell Insular de Menorca, i de conformitat amb el que disposen l'article 5.2 de la mateixa Llei i el Pla Especial del Camí de Cavalls, l'aprovació de la modificació del traçat del Camí de Cavalls, en tant que es tramita pel mateix procediment de l'article 5, duu implícita la declaració d'utilitat pública i la necessitat d'ocupació dels béns afectats, als efectes previstos a la legislació d'expropiació forçosa.

Així les coses, en relació al procediment expropiatori esmentat i inherent a les modificacions del traçat del Camí de Cavalls, la Llei 4/2022, de 28 de juny, de consells insulars estableix en l'article 28 lletra o) que correspon al consell executiu del consell insular l'atribució de declarar la necessitat d'ocupació dels béns en els procediments d'expropiació forçosa.

Per aquest motiu resulta jurídicament procedent atribuir al Consell Executiu l'adopció dels acords d'aprovació inicial i definitiva de les modificacions de traçat del Camí de Cavalls quan aquestes incorporin -de manera directa o indirecta- la declaració de necessitat d'ocupació i la resta d'efectes propis del procediment expropiatori, en la mesura que es tracta d'actuacions materialment inseparables i funcionalment unitàries dins un mateix expedient.

Així mateix, atès el caràcter estructural del Camí de Cavalls i, depenent dels motius pels quals es promou la variació del traçat, les expropiacions que puguin esdevenir necessàries podran tramitar-se pel procediment d'urgència previst a l'article 52 de la Llei d'expropiació forçosa, de 16 de desembre de 1954. Els motius que justifiquin l'aplicació d'aquest règim d'urgència hauran de constar detallats en l'informe específic que ha de constar a l'expedient. A tals efectes, els respectius acords de l'aprovació definitiva de les modificacions de traçat hauran d'incloure expressament la proposta de sol·licitar al Consell de Govern de les Illes Balears, òrgan competent en la matèria, la declaració d'urgent ocupació dels béns i drets afectats per l'expropiació del dret de pas del Camí de Cavalls.

4.1 Consideració de modificació o millora

Tanmateix, ni la Llei 13/2000 ni el corresponent Pla Especial del Camí de Cavalls estableixen una distinció expressa entre "modificació" i "millora" del traçat. Aquesta diferenciació es considera, des d'un punt de vista tècnic, necessària per aplicar criteris homogenis en futurs expedients relatius al Camí de Cavalls i per determinar en quins supòsits resulta exigible la tramitació específica prevista als articles 5 i 7 de la Llei 13/2000 i en quins supòsits no.

Als efectes d'aquest informe, es consideren tres factors determinants per distingir, amb caràcter general, una millora respecte d'una modificació del traçat:

- Quan la nova traça es manté íntegrament dins el mateix domini públic ja afectat al Camí de Cavalls, es pot qualificar l'actuació com a millora; en canvi, quan la nova traça implica afectar béns de naturalesa patrimonial -siguin els mateixos que els actualment afectats o siguin de titularitat diferent-, es considera que ens trobam davant una modificació.
- Quan la nova traça comporta l'afectació de béns o drets de tercers diferents dels actuals, tant si són béns de domini públic com patrimonials, l'actuació es considera igualment una modificació.
- Quan la nova traça suposa un canvi substancial del recorregut, l'actuació es qualifica com a modificació. Als efectes d'aquest informe, s'entén per canvi substancial aquell en què la nova traça passa a afectar hàbitats, categories de sòl (rústic o urbà) o àmbits espacials significativament diferenciats respecte del traçat vigent.

Atenent els criteris anteriors, cada canvi de traçat proposat s'haurà d'analitzar com un conjunt funcionalment indivisible, per determinar si constitueix o no una modificació del traçat del Camí de Cavalls. I, en conseqüència, determinar així si en resulta procedent l'aplicació dels articles 5 i 7 de la Llei 13/2000 i del compliment de la tramitació corresponent, inclosa la declaració d'utilitat pública i la necessitat d'ocupació dels béns i drets afectats.

4.2 Tramitació, notificacions i informes sectorials

En relació amb la tramitació de la modificació del traçat, l'article 5.b de la Llei 13/2000 preveu que l'inici de l'expedient -entenen-se, en el cas que ens ocupa, l'acord d'aprovació inicial de la modificació del traçat- s'ha de notificar al Govern de les Illes Balears, als ajuntaments afectats, a la Demarcació de Costes de l'Estat quan sigui d'aplicació la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de Costes, als propietaris dels terrenys afectats i als propietaris confrontants, així com a qualsevol persona que acrediti la seva condició d'interessat.

Així mateix, d'acord amb l'article 5.c de la mateixa norma, l'expedient s'ha de sotmetre a informació pública mitjançant la seva exposició durant el termini d'un mes, amb la finalitat de garantir els principis de publicitat, transparència i participació en el procediment.

Sense perjudici d'aquestes previsions específiques, i en aplicació del principi de coordinació interadministrativa i de la normativa sectorial concurrent, l'aprovació inicial de la modificació de traçat ha d'anar acompanyada de la sol·licitud dels informes preceptius o necessaris a les administracions i òrgans competents que puguin resultar afectats en funció de l'àmbit territorial concret de l'actuació. Entre d'altres, i segons el cas, poden resultar exigibles informes en matèria de domini públic marítim-terrestre, domini públic hidràulic, carreteres i domini públic viari, espais naturals protegits i Xarxa Natura 2000, patrimoni històric o cultural, així com qualsevol altre règim sectorial que incideixi sobre els terrenys o usos afectats.

D'aquesta manera, la tramitació de la modificació del traçat no només s'ajusta al procediment específic previst a la Llei 13/2000, sinó que integra també les determinacions derivades de la resta de l'ordenament jurídic aplicable, garantint la plena seguretat jurídica de l'expedient.

Al seu torn, pel que fa a la condició de propietari confrontant, en el context de les modificacions del traçat del Camí de Cavalls, aquesta s'ha de delimitar d'acord amb un criteri de coherència territorial i proporcionalitat. A aquest efectes, es consideraran terrenys confrontants, als sols efectes de les notificacions derivades de l'article 5 de la Llei 13/2000, aquelles parcel·les que, sense resultar directament afectades pel canvi de traçat del Camí de Cavalls, siguin limítrofes amb les que sí que en resulten directament afectades -ja sigui per l'establiment de la nova traça o per la desaparició de l'antiga- i siguin adjacents a l'àmbit físic concret d'actuació. Aquesta interpretació resulta especialment pertinent en finques rústiques de gran extensió, on la confrontació registral pot abastar un elevat nombre de propietaris que, tanmateix, no tenen una incidència real sobre el tram concret objecte de modificació.

4.3 Situació transitòria

De cara a les modificacions de traçat del Camí de Cavalls en general, convé efectuar l'apreciació següent: és inherent al procediment que entre l'aprovació definitiva de la modificació del traçat -acord indispensable per poder prosseguir amb els corresponents procediments expropiatoris i amb l'execució de les obres necessàries per a l'adequació de la nova traça- i l'inici efectiu de l'activitat senderista en el nou traçat -que resta condicionat, precisament, a la culminació d'aquests procediments i obres- existeixi un decalatge temporal o període transitori. Durant aquest període transitori, mentre es duen a terme, si escau, les expropiacions i les actuacions d'adequació, l'activitat senderista s'ha de continuar desenvolupant necessàriament pel darrer traçat vigent, fins que la nova traça estigui plenament habilitada i en condicions de seguretat.

4.4 Documentació que ha de constituir l'expedient

En coherència amb la lògica documental que va sustentar els expedients originals d'establiment i delimitació del Camí de Cavalls, la tramitació d'una modificació de traçat ha d'incorporar una documentació tècnica equivalent, suficient per descriure, motivar i delimitar amb precisió la nova traça, així com per permetre la seva publicitat, audiència i, si escau, l'eventual afecció a béns i drets de tercers en els termes previstos a la Llei 13/2000.

En aquest sentit, la documentació tècnica mínima que s'entendrà com a "projecte de modificació del traçat" és la següent:

- Memòria justificativa
- Fitxa del tram afectat per la modificació
- Plànols:
  - Proposta del traçat a escala 1/30.000
  - Delimitació provisional del traçat a escala 1/10.000

Quan existeixi un projecte executiu d'obres associat a la modificació (adequació del ferm, tancaments, senyalització, drenatges, passarel·les, etc.), aquest s'incorporarà igualment a l'expedient i es considerarà part integrant del "projecte de modificació del traçat".

Així mateix, en funció de l'àmbit territorial i dels valors ambientals potencialment afectats, s'ha d'incorporar la documentació ambiental que correspongui (i, si escau, la tramitació específica associada), incloent-hi, de manera particular, l'anàlisi de repercussions quan hi pugui haver incidència sobre espais naturals protegits i/o Xarxa Natura 2000, d'acord amb el règim aplicable i, en especial, amb el que preveu l'article 39 de la Llei 5/2005 (LECO).

El present informe té per objecte constituir la memòria justificativa esmentada, mentre que la fitxa del tram afectat, els plànols i, si escau, el projecte executiu d'obres, constaran incorporats a l'expedient com a annexos.

Finalment, quan la modificació de traçat comporti la necessitat d'impulsar el procediment expropiatori, s'ha d'incorporar com a annex a l'expedient la relació concreta i individualitzada de béns i drets afectats, amb la corresponent informació cartogràfica, a fi de delimitar amb precisió l'abast de l'afecció i donar compliment a les exigències pròpies del procediment. Aquesta relació té per finalitat disposar d'una identificació clara dels béns o drets que es considerin de necessària expropiació, d'acord amb el que disposa l'article 17 de la Llei de 16 de desembre de 1954, sobre expropiació forçosa.

5. Antecedents específics, justificació i característiques del canvi proposat

La modificació de traçat que es proposa afecta un sector concret del tram 3 del Camí de Cavalls, entre les fites 03-093 i 03-098, en l'àmbit de les Salines d'Addaia, dins el terme municipal des Mercadal. Es tracta d'una actuació motivada principalment per criteris de conservació ambiental, atesa la sensibilitat ecològica de la zona humida i la incidència del pas públic sobre els valors naturals presents, especialment l'avifauna aquàtica i els hàbitats litorals associats.

5.1 Descripció de l'itinerari actual, problemàtica ambiental i descripció de l'itinerari proposat

El traçat vigent, seguint el camí de Mongofre Nou, en arribar a l'altura del Morro de na Joana gira a l'esquerra i travessa l'àmbit de les Salines Noves pel sector del Cul d'es port d'Addaia, actualment mitjançant una barra de terra que separa les antigues Salines Noves (a l'oest) del Cul d'es port (a l'est). Posteriorment, el recorregut continua vora mar fins arribar a s'Era, on s'endinsa cap a l'interior passant davant s'Hort d'en Lleó (Plànols P1 i P2).

Aquest àmbit forma part d'una zona humida litoral d'elevat interès ecològic, integrada dins el Parc Natural de s'Albufera des Grau i, alhora, dins la ZEC/ZEPA ES0000233 "D'Addaia a s'Albufera", i es troba associada al Domini Públic marítim-terrestre.

El pas públic pel traçat actual discorre molt pròxim a les làmines d'aigua i zones someres, fet que incrementa el risc de molèsties i pertorbacions sobre l'avifauna aquàtica, especialment durant el període reproductor. La Fitxa tècnica, contemplada a l'expedient, identifica explícitament la sensibilitat del sector per a aus limícoles i la presència històrica d'espècies reproductores com els cames de jonc (*Himantopus himantopus*), susceptibles a la pertorbació derivada del pas de persones a les proximitats de les àrees de cria.

Aquesta situació també s'emmarca en la necessitat de gestionar en termes generals la freqüentació dins el Parc Natural i de reforçar la conservació dels hàbitats halòfils i del sistema de zona humida, evitant, en la mesura del possible, el manteniment d'un itinerari que travessa el sector més sensible de l'àmbit.

El traçat proposat (Plànols P1 i P2) coincideix inicialment amb el recorregut actual, però evita el pas per la barra de terra que separa les Salines Noves del Cul d'es port d'Addaia. En aquest punt, el camí gira a l'esquerra i discorre paral·lel a la paret mitgera, deixant les Salines a l'oest, fins a reconnectar amb el traçat existent aproximadament 460 metres més al nord.

La modificació permet allunyar el recorregut tant de l'àmbit de les Salines com del Cul d'es port d'Addaia, ambdós considerats zones humides amb potencial per a la nidificació d'aus aquàtiques. La Fitxa tècnica conclou que aquest desplaçament, juntament amb el major apantallament del nou itinerari (natural i/o derivat de mesures d'ordenació previstes), ha de reduir la interferència directa del pas públic sobre les zones potencials de cria, alimentació i refugi, i es considera globalment favorable per a la conservació de l'avifauna, especialment de les limícoles.

En termes de gestió dels espais naturals protegits, la modificació contemplada es correspon amb la gestió del Parc Natural tenint en compte el Decret 39/2021, de 2 d'agost, pel qual s'aprova el Pla de Gestió Natura 2000 de la Costa Est de Menorca i el Pla rector d'ús i gestió

del Parc natural de s'Albufera des Grau i de les reserves naturals de les illes des Porros (illots d'Addaia), de s'Estany, de la bassa de Morella, des Prat i de l'illa d'en Colom. Al document respectiu, l'objectiu del projecte es trobaria relacionat amb la mesura de gestió A.2.8: "Instar a l'òrgan competent a modificar part del traçat del Camí de Cavalls al seu pas per les salines d'Addaia seguint criteris de conservació quant als hàbitats i espècies característiques dels elements clau".

5.2 Antecedents específics de la tramitació

A continuació s'exposen els antecedents i l'estat de la qüestió dels tràmits realitzats per part del Consell Insular de Menorca vers la modificació del Tram 3 del Camí de Cavalls:

- En data 23/02/2021 (registre GE/004543/2021) va tenir entrada al Consell Insular una petició del Grup Balear d'ornitologia i defensa de la naturalesa (GOB) sol·licitant la modificació del traçat del Camí de Cavalls a la zona de les Salines d'Addaia per l'afecció a l'avifauna de la zona humida. El document de la petició es trobava signat conjuntament GOB Menorca, SEO BeirdLife i Societat Ornitològica de Menorca.
- Durant 2021 i 2022 es varen efectuar visites conjuntes amb personal tècnic del Consell Insular, de l'àmbit de costes i d'òrgans vinculats a Xarxa Natura 2000 i al Parc Natural, per determinar les actuacions més adequades i orientar la redacció de la proposta de modificació i del corresponent projecte executiu d'actuacions.
- Atenent a les consideracions tècniques, des del Departament de Medi Ambient i Reserva de Biosfera, es va encarregar la redacció d'un projecte executiu d'obres, amb l'objectiu de reduir l'impacte de la pressió humana sobre les espècies nidificants i afavorir la recuperació ambiental del sector, incorporant mesures de conducció i ordenació del pas (incloent elements d'apantallament i tancament estratègic, entre d'altres). La redacció del projecte es va encarregar a l'Enginyer d'Obres Públiques Manel de Febrer de Olives, col·legiat núm. 13.303.
- El document redactat abastava dos àmbits d'actuació clarament diferenciats, tant per la seva funcionalitat com pel seu encaix jurídic i sectorial: d'una banda, un primer sector que no comporta alteració del traçat oficial del Camí de Cavalls i que preveu la implantació d'un sistema de passarel·les amb la finalitat d'afavorir la recuperació del salicorniar, localitzat entre les fites 03-087 i 03-092 i, d'altra banda, un segon sector que sí incorpora una variació del traçat situat entre les fites 03-093 i 03-098.
- L'esmentat projecte es va tramitar a la Direcció del Parc Natural de S'Albufera des Grau i a la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat d'aquell moment, al trobar-se les actuacions previstes dins d'un espai Xarxa Natura 2000 i del Parc Natural. A tals efectes, en data 12/07/2022 i registre GOIBS232921/2022, el Consell Insular de Menorca va rebre la «tramesa d'informe tècnic i proposta de resolució i resolució de no afectació relatiu al projecte de canvi de traçat del camí de cavalls (SEN 662-22)» del director general d'Espais Naturals i Biodiversitat, que resulta favorable de cara a l'execució de les actuacions previstes, destacant-se que en resulta la NO AFECTACIÓ de l'espai.
- Per una altra banda, l'execució d'aquest projecte va ser objecte d'una subvenció amb fons provinents de la Unió Europea-Next Generation, concedida en data 13/12/2022

Identif. doc. elect.: ES:07999-2026-7124E259-0625-480C-AE6C-7ED6717642E8 20/03/2026 10:01:08 Pag.:7/14
CONSELL INSULAR DE MENORCA- Org.:L03070009 Validar: <https://www.carpetaciutadana.org/cime/validarDoc.aspx>

mitjançant la Resolució del Conseller de Medi Ambient i Territori del Govern Balear de les Illes Balears (Expedient SPEN 11_22).

- El Consell Executiu, en sessió de 23/01/2023, va aprovar inicialment el projecte de millora del traçat del Camí de Cavalls al sector de les Salines d'Addaia i el va sotmetre a exposició pública. Durant aquesta exposició pública es va presentar una al·legació per part de Menorca Activa (registre GE/008729/2023, de 06/03/2023), que va ser informada tècnicament sense que es consideràs necessari introduir modificacions per garantir el pas de cavalls en les passarel·les projectades ja que aquesta necessitat ja s'havia contemplat. En sessió de 19/06/2023, s'adoptà l'aprovació definitiva del projecte.
- Posteriorment, aquest projecte es va tramitar el dia 28 de juny de 2023 a la Demarcació de Costes. En la resposta rebuda el 5 de juliol de 2023 per part de la Demarcació, s'especificava que segons el Real Decret 994/2022, de 29 de novembre, de traspàs de funcions i serveis de la Administració de l'Estat a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en matèria d'ordenació i gestió del litoral, efectiu a partir de dia 1 de juliol, aquesta petició s'havia de dirigir a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
- A tals efectes, es va iniciar la sol·licitud de les autoritzacions corresponents amb la Direcció General de Costes i Litoral el 18/09/2023, mitjançant la tramitació de l'ofici i documentació corresponent amb el registre SIR 2023000580.
- En data 02/11/2023, amb registre d'entrada 2023_040513, el Consell Insular de Menorca va rebre de la Conselleria de la Mar i del Cicle de l'Aigua un ofici de requeriment d'esmena, mitjançant el qual es sol·licitava l'aportació del certificat municipal relatiu a les condicions urbanístiques aplicables a l'actuació objecte de la sol·licitud d'autorització.
- A conseqüència d'aquest requeriment, en data 13/11/2023, mitjançant registre SIR 2023001000, es va sol·licitar formalment a l'Ajuntament des Mercadal l'emissió del corresponent certificat municipal.
- Posteriorment, en data 21/10/2024, amb registre d'entrada 2024_035225, el Consell Insular de Menorca va rebre de l'Ajuntament des Mercadal el certificat municipal esmentat, de caràcter favorable, el qual fou tramès seguidament a la Direcció General de Costes i Litoral en data 22/10/2024, mitjançant registre SIR 2024003498.
- En data 19/11/2024, amb identificador DEHÚ 9863021673b1a6775dbd i registre d'entrada al Consell Insular 2024_038158, es va rebre l'ofici, informe i resolució de la Direcció General de Costes i Litoral corresponents a l'autorització per a l'execució del projecte en la part que afecta la zona de servitud de protecció i la servitud de trànsit. Així mateix, la resolució indicava expressament que, pel que fa als elements situats en domini públic marítim-terrestre (DPMT), caldria obtenir la corresponent autorització específica, que es tramitava en el marc de l'expedient 360/2024-D.
- En aquest context, i atesa la major complexitat procedimental associada a l'afectació al DPMT i a la tramitació en matèria de Costes, es va constatar la conveniència de replantejar l'enfocament del projecte original, que integrava dos àmbits d'actuació diferenciats (un primer àmbit sense modificació del traçat oficial, orientat a la implantació de passarel·les per afavorir la recuperació del salicorniar entre les fites 03-087 i 03-092, i un segon àmbit que comporta modificació de traçat conforme als articles 5 i 7 de la Llei 13/2000, entre les fites 03-093 i 03-098). En conseqüència, es va

considerar procedent tramitar-los de manera separada, amb l'objectiu de no condicionar l'execució d'un àmbit a l'altre i de poder donar resposta de forma més àgil a la problemàtica ambiental més immediata.

- Durant l'any 2025 s'ha continuat treballant de manera activa en la tramitació administrativa del projecte, especialment en allò relatiu a l'àmbit que no requereix modificació del traçat (actuacions de millora i ordenació del pas), tot mantenint la coordinació amb l'administració competent en matèria de Costes per a la seva autorització sectorial. Paral·lelament, i amb l'objectiu d'evitar que la complexitat procedimental associada a l'afecció al DPMT i a les autoritzacions sectorials pogués condicionar o retardar el conjunt de l'actuació, es va impulsar la separació del projecte original en dos projectes diferenciats, en funció dels sectors afectats i de si implicaven o no modificació formal del traçat del Camí de Cavalls.
- Aquesta revisió i desdoblament del projecte va ser elaborada pel mateix redactor mitjançant contracte menor de serveis, i els dos projectes resultants varen ser lliurats al Consell Insular de Menorca en data 01/10/2025, permetent així tramitar-los de manera paral·lela i amb major seguretat jurídica.
- Davant la dilatació temporal acumulada i la complexitat de la tramitació sectorial, no va ser possible executar l'actuació dins els terminis d'elegibilitat establerts en la subvenció de fons europeus concedida el 2022, i es va haver de renunciar al finançament Next Generation, amb data límit 31/01/2026, sense perjudici que el Consell Insular de Menorca hagi previst la corresponent consignació pressupostària per continuar impulsant l'actuació amb fons propis.
- Pel que fa específicament a la tramitació oficial del canvi de traçat, i atès que es tracta d'un procediment que, en determinats supòsits, pot comportar de manera inseparable la declaració de necessitat d'ocupació i la tramitació expropiatòria, es va considerar estratègic consolidar prèviament un criteri jurídic i procedimental clar a partir d'un primer expedient de modificació de traçat. En aquest sentit, es va establir com a prioritat impulsar en primer lloc la modificació del Tram 1, en l'àmbit coincident amb les carreteres Me-3 i C44 fins a sa Mesquida, atès el seu caràcter prioritari per raons de seguretat viària i el risc associat al pas de persones usuàries per carretera.
- Aquesta priorització ha permès culminar amb èxit el primer expedient de modificació de traçat tramitat conforme a l'articulat de la Llei 13/2000 i amb un criteri jurídic plenament consolidat. Així, el Consell Executiu, en sessió de 15 de desembre de 2025, va aprovar definitivament la modificació de traçat del Camí de Cavalls al Tram 1.
- Aquest acord va ser publicat al Butlletí Oficial de les Illes Balears (BOIB núm. 6, de 13 de gener de 2026), fet que ha permès disposar d'un marc procedimental i jurídic ja consolidat per avançar amb major eficàcia i seguretat en la tramitació de les modificacions de traçat pendents, com és el cas del canvi de traçat que ens ocupa al sector de les Salines d'Addaia.

5.3 Referència a l'aprovació del projecte executiu d'obres

La proposta de modificació del traçat inclou el projecte executiu d'obres d'adequació del pas al nou itinerari, segons s'esmenta als antecedents, i que forma part del "projecte de modificació del traçat" en els termes descrits a l'apartat 4.4 del present informe.

En el cas que ens ocupa, i atenent que el projecte original va ser aprovat i sotmès a exposició pública, i que posteriorment s'ha optat per segregar l'àmbit d'actuació per tramitar separatament les parts que requereixen canvi de traçat de les que no el requereixen, es considera tècnicament procedent que el projecte executiu associat al subtram amb canvi de traçat sigui objecte d'una aprovació específica, que pot articular-se en el mateix acord del Consell Executiu que acordi l'aprovació inicial de la modificació del traçat.

Pel que fa a la necessitat de supervisió del projecte amb caràcter previ a l'aprovació, i d'acord amb l'article 235 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic, es fa constar que, atenent el tipus d'actuacions previstes (obres de conservació i manteniment) i que el pressupost d'execució del projecte (130.299,13 € PEM) és inferior al llindar econòmic legalment establert per determinar la preceptivitat de la supervisió (500.000 €), no resulta exigible la supervisió preceptiva, sense perjudici que, si l'òrgan competent ho considera oportú, pugui sol·licitar-se la supervisió amb caràcter facultatiu.

5.4 Consideració de modificació

D'acord amb les distincions i criteris recollits a l'apartat 4.1 anterior per diferenciar entre millora i modificació del traçat, la variació proposada per al tram 3 del Camí de Cavalls, segons el projecte de modificació de traçat -integrat per memòria, fitxa, planimetria i el respectiu projecte executiu d'obres-, es concreta en dues seccions tècnicament diferenciables:

- Primer tram (161,5 m) - reubicació dins el mateix DPMT: en desplaçar la traça del Camí de Cavalls des de l'eix de la barra de terra que separa les Salines Noves del Cul des port d'Addaia, tot girant cap a l'esquerra i discorrent arran de la paret mitgera, la nova traça es manté durant 161,5 metres dins l'àmbit del domini públic marítim-terrestre pel qual ja transcorre el traçat vigent. Atès que en aquest subtram no s'incorporen nous béns o drets afectats i que es manté el mateix règim demanial, aquesta actuació pot qualificar-se, des d'un punt de vista tècnic, com una millora del traçat (reordenació interna dins el mateix domini públic).
- Segon tram (302 m) - nova afecció sobre propietat privada: a continuació del subtram anterior, i seguint la paret mitgera en direcció nord, la nova traça abandona el domini públic marítim-terrestre i passa a discórrer per terrenys de titularitat privada durant 302 metres lineals, fet que fa necessari establir la corresponent servitud pública de pas sobre béns de tercers. Aquesta nova afecció patrimonial determina, per si mateixa, la consideració de modificació del traçat.

A la vista del conjunt, i atenent que ambdues seccions responen a una solució de traçat única i funcionalment indivisible, es considera que la variació proposada constitueix globalment una modificació del traçat del Camí de Cavalls. En conseqüència, en resulta procedent l'aplicació dels articles 5 i 7 de la Llei 13/2000 i del compliment de la tramitació corresponent, inclosa la declaració d'utilitat pública i la necessitat d'ocupació dels béns i drets afectats.

5.5 Entorn, espais afectats i administracions competents

Com se'n desprèn de la Planimetria i la Fitxa que formen part de l'expedient, la modificació es localitza dins un entorn d'elevada sensibilitat ambiental i territorial, amb concurrència de

diverses figures de protecció i règims sectorials. Segons la fitxa del tram afectat, l'àmbit del nou tram proposat es troba dins o en relació amb:

- Parc Natural de s'Albufera des Grau
- Zona nucli terrestre de la Reserva de Biosfera de Menorca
- Xarxa Natura 2000: ZEC i ZEPA ES0000233 «D'Addaia a s'Albufera»
- Àrea Natural d'Espècial Interès (ANEI): ANEI Me-06 «D'Addaia a s'Albufera»
- Domini Públic Hidràulic, atès que el traçat travessa una ramificació del torrent d'Addaia, i la corresponent zona de policia.
- Domini Públic marítim-terrestre, i en el subtram que discorre en propietat privada, afecció a la zona de servitud de protecció del DPMT.

En aquest marc, i a efectes del que estableix l'apartat 4.2 d'aquest informe (notificacions i informes sectorials), es consideren administracions i òrgans competents afectats, com a mínim:

- Ajuntament des Mercadal.
- Demarcació de Costes de l'Estat
- Govern de les Illes Balears:
  - Direcció General de Recursos Hídrics (per DPH i zona de policia).
  - Direcció General de Costes i Litoral (per DPMT i servituds).
  - Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal (Parc Natural / Xarxa Natura 2000).

Així mateix, pel que fa al règim aplicable en matèria de Xarxa Natura 2000 i del Parc Natural, i tal com ja s'ha esmentat als antecedents, ja consta a l'expedient la corresponent resolució favorable de no afecció apreciable en relació amb la proposta de modificació del traçat en l'àmbit de les Salines d'Addaia.

Per tant, d'acord amb el que estableix l'apartat 4.2 del present informe, s'hauran de notificar els acords que derivin de l'aprovació inicial de la modificació del traçat a totes les administracions abans esmentades i, simultàniament, s'hauran de sol·licitar els informes sectorials o autoritzacions corresponents a la Direcció General de Recursos Hídrics i a la Direcció General de Costes i Litoral, en l'àmbit de les seves competències respectives.

Concretament, en allò relatiu al domini públic marítim-terrestre, simultàniament a la notificació s'haurà de sol·licitar expressament que la Direcció General de Costes i Litoral informi sobre la modificació de traçat proposada i, si escau, tramiti i habiliti l'execució de les actuacions d'adequació contemplades al projecte executiu incorporat a l'expedient. Aquesta actuació té com a finalitat millorar i ordenar l'ús públic del domini públic per on discorrerà el Camí de Cavalls, reduint la pertorbació sobre hàbitats litorals sensibles i garantint una compatibilització efectiva entre l'ús públic i la conservació ambiental, en coherència amb els fins propis del DPMT.

A aquests efectes, cal tenir present que la Llei 22/1988, de Costes, configura la utilització del DPMT mitjançant diferents règims i títols habilitants segons la naturalesa del cas, distingint entre el marc general de projectes i obres (articles 42 a 46) i el règim d'utilització/ocupació mitjançant títols administratius (autorització o concessió) quan l'actuació ho requereix.

En el cas que ens ocupa, l'actuació s'impulsa per una administració pública i respon a un interès general vinculat al manteniment del Camí de Cavalls i a la protecció del medi litoral, de manera que no es planteja com una ocupació orientada a l'ús privatiu o lucratiu del domini públic, sinó com una actuació d'adequació i millora permanent associada a la conducció del pas públic (apantallaments i, en determinats punts, passarel·les elevades per compatibilitzar el pas amb la conservació del salicorniar). En conseqüència, la tramitació davant la Direcció General de Costes i Litoral s'ha d'articular en el marc dels articles 42 i següents de la Llei de Costes, als efectes que s'aprovi la solució tècnica i es determinin els condicionants i prescripcions que garanteixin la integritat del DPMT i l'eficàcia de les mesures de protecció. Sense perjudici que, en funció de la naturalesa constructiva concreta dels elements previstos, l'òrgan competent determini el títol habilitant específic que resulti procedent conforme al règim d'utilització del DPMT.

Pel que respecta a la Direcció General de Recursos Hídrics, a efectes del domini públic hidràulic (DPH) i de la normativa del Pla Hidrològic de la Demarcació Hidrogràfica de les Illes Balears (PHIB), la nova traça proposada es localitza majoritàriament fora de l'àmbit de la zona humida de Ses Salines d'Addaia cartografiada en la revisió del PTI com a Àrea d'Alt Nivell de Protecció. Tanmateix, en un punt concret del nou recorregut -tal com es representa al plànol 7 de la Planimetria- el traçat travessa una ramificació del torrent d'Addaia, de manera que es produeix una afecció puntual al DPH o, si escau, a la seva zona de servitud i/o zona de policia, d'acord amb el règim aplicable.

En aquest punt de creuament, cal precisar que no es projecta cap actuació d'obra susceptible d'obstaculitzar o desviar la circulació de l'aigua, atès que el pas es resol mitjançant un vial existent i el projecte no preveu elements transversals, reblerts, drenatges nous ni altres actuacions que alterin el règim de desguàs. En tot cas, l'única intervenció eventualment necessària seria el desbrossament selectiu de vegetació adjacent quan aquesta envaeixi la caixa del camí, actuació que, per la seva naturalesa, s'emmarca en les actuacions menors de conservació regulades al PHIB.

Això no obstant, i amb independència que no es prevegin obres amb incidència hidràulica directa, cal tenir en compte que l'actuació es desenvolupa en un entorn associat a una zona humida i que el traçat proposat es troba a menys de 500 metres d'aquesta. En conseqüència, resulta d'aplicació el que estableix l'article 77.3 de la Normativa del PHIB, que condiona la viabilitat d'aquest tipus d'actuacions a l'obtenció d'un informe favorable de l'Administració Hidràulica.

Per tant, d'acord amb l'apartat 4.2 del present informe, s'haurà de notificar a la Direcció General de Recursos Hídrics l'acord d'aprovació inicial de la modificació de traçat i, simultàniament, sol·licitar-ne l'informe sectorial, als efectes d'analitzar les possibles afeccions al domini públic hidràulic i al règim de protecció aplicable a les zones humides, i d'obtenir, si escau, el preceptiu pronunciament favorable. A aquests efectes, la sol·licitud s'ha d'acompanyar, com a mínim, del projecte executiu, de la Planimetria -en especial el plànol 7- i de la resta de documentació tècnica incorporada a l'expedient que permeti identificar amb precisió el punt de creuament i les actuacions previstes.

Identif. doc. elect.: ES:07999-2026-7124E259-0629-480C-AE6C-7ED6717642E8 20/03/2026 10:01:08 Pag.:12/14
CONSELL INSULAR DE MENORCA- Org.:L03070009 Validar: <https://www.carpetaciudadana.org/cime/validarDoc.aspx>

5.6 Propietats afectades, propietats confrontants i persones interessades

Propietat afectada als efectes expropiatoris

D'acord amb l'annex d'expropiacions incorporat a l'expedient, la modificació proposada implica l'establiment d'una servitud pública de pas sobre una finca de titularitat privada (polígon 09, parcel·la 11, Es Mercadal), per un tram de 302 m lineals, amb una superfície afectada de 1.510 m², calculada a partir de l'amplada estàndard de 5 m establerta al Pla Especial com a criteri general de servitud de pas. La titularitat cadastral figura a nom d'AGRICOLA ADDAYA SON TEMA, SL.

Propietats confrontants

Als efectes de l'article 5.b de la Llei 13/2000 i del criteri interpretatiu recollit a l'apartat 4.2 del present informe, s'haurà de notificar l'acord d'aprovació inicial de la modificació del traçat a les propietats confrontants limítrofes amb l'àmbit afectat pel canvi, d'acord amb el detall cartogràfic contingut als plànols de l'annex d'expropiacions. La identificació nominal i les dades cadastrals consten al mateix annex.

Persones interessades

A més de les persones titulars i confrontants, i de qualsevol altra persona que acrediti la seva condició d'interessada, consta com a antecedent que el canvi de traçat va ser sol·licitat formalment pel GOB mitjançant registre d'entrada, per la qual cosa aquesta entitat s'ha de considerar, a aquests efectes, com a interessada en el procediment i se li haurà de practicar la notificació de l'acord d'aprovació inicial (i, posteriorment, de l'acord d'aprovació definitiva).

5.7 Procediment d'urgent ocupació

Atès el caràcter ambientalment sensible de l'àmbit i la necessitat d'intervenir de manera eficient per reduir la pressió humana sobre la zona humida, així com per consolidar un itinerari estable i compatible amb els objectius de gestió del Parc Natural i de la Xarxa Natura 2000, es preveu impulsar l'expropiació de la servitud de pas mitjançant el procediment d'urgent ocupació previst a l'article 52 de la Llei d'expropiació forçosa, en els termes generals ja indicats a l'apartat 4 del present informe.

A aquests efectes, s'haurà d'incorporar a l'expedient l'informe específic de justificació de la urgència, on es motivin de manera concreta les circumstàncies ambientals i de gestió (deteriorament ecològic, pertorbació de l'avifauna, afeccions al ferm i dispersió d'usos fora de la traça del sender, impactes sobre propietats adjacents, etc.) que fan procedent aquest règim.

Un cop aprovada definitivament la modificació de traçat, l'expedient haurà de preveure la proposta de sol·licitud al Consell de Govern de les Illes Balears, òrgan competent, per a la declaració d'urgent ocupació dels béns i drets afectats.

5.8 Situació transitòria

De conformitat amb el criteri general establert a l'apartat 4.3 del present informe, entre l'aprovació definitiva de la modificació del traçat i la posada en servei efectiva del nou itinerari

Identif. doc. elect.: ES:07999-2026-7124E259-0629-480C-AE6C-7ED6717642E8 20/03/2026 10:01:08 Pag.:13/14
CONSELL INSULAR DE MENORCA- Org.:L03070009 Validar: https://www.carpetaciudadana.org/cime/validarDoc.aspx

existeix un període transitori inevitable, durant el qual s'han de culminar, si escau, els tràmits expropiatoris i executar les actuacions d'adequació previstes.

En conseqüència, fins que la nova traça no estigui plenament habilitada, senyalitzada i en condicions de seguretat i funcionalitat, el pas públic del Camí de Cavalls s'haurà de continuar desenvolupant pel darrer traçat vigent, sense perjudici de les mesures provisionals d'ordenació del pas que, si escau, es puguin adoptar per minimitzar les afeccions ambientals.

5.9 Documentació incorporada a l'expedient

Sense perjudici de la documentació general prevista a l'apartat 4.4, i en relació amb aquesta modificació concreta, consten o s'incorporen a l'expedient, com a mínim, els documents següents:

- Memòria justificativa (present document).
- Fitxa del tram afectat per la modificació.
- Planimetria (proposta de traçat, plànols temàtics i béns i drets afectats).
  - P1 - Proposta del traçat a escala 1/30.000
  - P2 - Proposta del traçat a escala 1/10.000
  - P3 - Detall del traçat a escala 1/3.000 i el Domini Públic marítim-terrestre
  - P4 - Detall del traçat a escala 1/3.000 i els espais Xarxa Natura 2000
  - P5 - Detall del traçat a escala 1/3.000 i les àrees naturals d'especial interès (ANEI)
  - P6 - Detall del traçat a escala 1/3.000 i els hàbitats d'interès comunitari (HIC)
  - P7 - Detall del traçat a escala 1/3.000 i xarxa hidrogràfica
  - P8 - Detall dels béns i drets afectats a escala 1/10.000
  - P9 - Detall del béns i drets afectats a escala 1/2.000
- Projecte executiu d'obres associat a l'adequació del nou traçat.
- Resolució de no afectació de l'espai (SEN 662-22)
- Annex de béns i drets afectats (expropiacions), amb relació individualitzada i informació cartogràfica (P8 i P9).

6. Conclusió

Per tot l'exposat, i atenent que la proposta respon a una necessitat de conservació ambiental i de gestió del pas públic en un àmbit especialment sensible, s'informa tècnicament de manera favorable sobre la procedència de continuar amb la tramitació de la modificació del traçat del Camí de Cavalls en el sector de les Salines d'Addaia, i, en conseqüència, sobre la procedència de sotmetre la proposta a aprovació inicial, conforme al procediment previst als articles 5 i 7 de la Llei 13/2000, incloent-hi, si escau, la declaració d'utilitat pública i la necessitat d'ocupació dels béns i drets afectats als efectes de la legislació d'expropiació forçosa.

Àlex Cortada Salas

Tècnic de Medi Ambient
Servei de Camí de Cavalls i Medi Natural

Signat a Maó, en la data de la signatura electrònica que consta en aquest document

